

МОН України
Сумський державний університет
Навчально-науковий медичний інститут
КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри інфекційних
хвороб з епідеміологією ННМІ
« 27 » серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ННМІ
« » _____ 2025 р.

Завідувач кафедри Микола ЧЕМИЧ

Андрій ЛОБОДА

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ
ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 22 «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

Навчальний план інтернатури за спеціальністю «Інфекційні хвороби»
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
27 серпня 2025 року

Розробники: проф., д.мед.н. Микола ЧЕМИЧ, доц., к.мед.н. Оксана ЧЕМИЧ

Навчальний план затверджений на засіданні кафедри
Інфекційних хвороб
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією

_____ Микола ЧЕМИЧ

«27» 08 2025 року

Схвалено методичною комісією з післядипломної освіти

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 року

« ____ » _____ 2025 року Голова _____ Оксана МЕЛЕХОВЕЦЬ

ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 22 місяці (3432 години) (114,4 кредитів ECTS).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (936 годин, 31,2 кредити ECTS), три місяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік).

Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (2496 годин, 83,2 кредитів ECTS).

Рік підготовки	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
II-й	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	В

Б – практична частина підготовки на базі стажування; К – освітня частина підготовки (навчання на кафедрі); В – відпустка.

Рік навчання	Початок навчання/ проходження інтернатури			Закінчення навчання/ проходження інтернатури		
	Освітня частина	Практична частина	Державна атестація	Освітня частина	Практична частина	Державна атестація
1-й	01 вересня	01 серпня 01 грудня	-	30 листопада	30 серпня 30 червня	-
2-й	01 квітня	01 серпня	-	30 червня	31 травня	Червень

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, що передбачає переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.
- Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.
- Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.
- Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.
- Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.
- Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.
- Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).
- Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти та ін.).
- Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.

Професійні компетентності:

- Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта та аналізувати клінічні дані.
- Спроможність призначати план обстеження та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.
- Спроможність діагностувати: визначати попередній, заключний, супутній діагноз,

невідкладні стани.

- Спроможність проводити диференційну діагностику.
- Спроможність лікувати пацієнта з інфекційним захворюванням.
- Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами незалежно від віку, статі, раси, релігії, орієнтації, соціального та фінансового стану.
- Знати показання, протипоказання, побічні дії препаратів, які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
- Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування інфекційних хвороб та їх ускладнень у дорослих осіб, зокрема в період вагітності та у пацієнтів старших вікових категорій.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОЇ ЧАСТИНИ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість навчання – 6 місяців (936 годин; 31,2 кредити ЄКТС)

Назва освітнього компоненту/курсу	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Семінари	Практ. заняття
ОК 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРИМ В УКРАЇНІ	6	-	2	4
ОК 2. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	42	4	12	26
ОК 3. ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	12	2	4	6
ОК 4. ОСНОВНІ КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ ТА СИНДРОМИ ПРИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБАХ	30	-	6	24
ОК 5. ІНФЕКЦІЇ ТА ІНВАЗІЇ З ПЕРЕВАЖНО ФЕКАЛЬНО- ОРАЛЬНИМ МЕХАНІЗМОМ ЗАРАЖЕННЯ	132	6	32	94
ОК 6. ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ	66	4	16	46
ОК 7. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ З ПОВІТРЯНО-КРАПЛИННИМ ШЛЯХОМ ПЕРЕДАЧІ	168	6	36	126
ОК 8. ТРАНСМІСИВНІ ІНФЕКЦІЇ ТА ІНВАЗІЇ	72	4	14	54
ОК 9. ЗООНОЗНІ ІНФЕКЦІЇ ТА ІНВАЗІЇ	66	4	14	48
ОК 10. РАНОВІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	42	4	10	28
ОК 11. ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНІ ХВОРОБИ, КАРАНТИННІ ІНФЕКЦІЇ	36	4	10	22
ОК 12. НЕЙРОІНФЕКЦІЇ ТА ІНФЕКЦІЇ З ПЕРЕВАЖНИМ УРАЖЕННЯМ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	42	4	8	30
ОК 13. СЕПСИС	12	-	4	8

ОК 14. ВІЛ-ІНФЕКЦІЯ	30	4	6	20
ОК 15. ПРИОНОВІ ХВОРОБИ	6	-	4	2
ОК 16. МІКОЗИ	6	-	4	2
ОК 17. НЕВІДКЛАДНА ДОПОМОГА ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ В КЛІНІЦІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	42	4	12	26
Базовий контроль знань.	2	-	2	-
Проміжний контроль знань.	4	-	2	2
Іспит з оволодіння практичними навичками.	2	-	-	2
Співбесіда.	4	-	4	-
РАЗОМ:	822	50	202	570
ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ				
ОК 18. Медицина невідкладних станів	60	-	60	-
ОК 19. Фтизіатрія	6	-	-	6
ОК 20. Епідеміологія	6	-	-	6
ОК 21. Військово-медична підготовка	12	-	12	-
ОК 22. Військово-спеціальна підготовка	24	-	24	-
ВК 23. Медичне право	6	-	6	-
ВК 24. Медична психологія	6	-	6	-
РАЗОМ:	114	-	102	12
УСЬОГО	936	50	304	582
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ЧАСТИНИ ПРОГРАМИ – 31,2 КРЕДИТИ ЄКТС				

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ІНТЕРНАТУРИ НА БАЗІ СТАЖУВАННЯ

Тривалість навчання – 16 місяців (2496 годин; 83,2 кредити ЄКТС)

Місце роботи	Тривалість роботи
Кабінет інфекційних захворювань поліклініки	1 місяць
Інфекційні відділення:	
- робота у приймальному відділенні	3 місяця
- робота у діагностичному відділенні	3 місяця
- робота у відділенні кишкових інфекцій	2 місяця
- робота у відділенні вірусних гепатитів	2 місяця
- робота у відділенні крапельних інфекцій	2 місяця
- робота у відділенні (палаті) інтенсивної терапії та реанімації	3 місяця
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОГРАМИ – 83,2 КРЕДИТИ ЄКТС	

Тематичний план лекцій для лікарів-інтернів 1-го року навчання спеціальності «Інфекційні хвороби»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Принципи діагностики інфекційних хвороб	2
2.	Основні напрямки та принципи лікування інфекційних хвороб. Ускладнення	2
3.	Імунопрофілактика інфекційних хвороб	2
4.	Інфекційні хвороби з фекально-оральним механізмом зараження: загальна характеристика, харчові токсикоінфекції, сальмонельоз	2
5.	Шигельоз. Ботулізм.	2
6.	Гельмінтози.	2
7.	Гострі вірусні гепатити.	2
8.	Хронічні вірусні гепатити.	2
9.	Інфекційні хвороби з повітряно-краплинним шляхом передачі. Грип. ГРВІ. Атипові пневмонії.	2
10.	Нова коронавірусна хвороба.	2
Усього		20

Тематичний план лекцій для лікарів-інтернів 2-го року навчання спеціальності «Інфекційні хвороби»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Дифтерія. Диференційна діагностика ангін.	2
2.	Трансмисивні інфекції та інвазії. Рикетсіози.	2
3.	Трансмисивні інфекції та інвазії. Малярія.	2
4.	Зоонозні інфекції та інвазії. Сибірка. Туляремія.	2
5.	Зоонозні інфекції та інвазії. Геморагічні гарячки.	2
6.	Ранові інфекційні хвороби. Правець.	2
7.	Ранові інфекційні хвороби. Сказ.	2
8.	Особливо небезпечні (карантинні) інфекції. Чума.	2
9.	Особливо небезпечні (карантинні) інфекції. Геморагічні гарячки.	2
10.	ВІЛ-інфекція/СНІД.	2
11.	Опортуністичні інфекції та інвазії.	2
12.	Менінгококова інфекція.	2
13.	Ентеровірусні інфекції. Поліомієліт.	2
14.	Невідкладні стани-1.	2
15.	Невідкладні стани-2.	2
Усього		30

Тематичний план семінарських занять для лікарів-інтернів 1-го року навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
Організація надання допомоги інфекційним хворим в Україні		
1.	Основи законодавства про охорону здоров'я та директивні документи, що визначають діяльність органів і закладів охорони здоров'я. Організація інфекційної служби і основні напрямки боротьби з інфекційними хворобами в сучасних умовах.	1

2.	Принципи організації стаціонарної допомоги інфекційним хворим. Принципи організації амбулаторно-поліклінічної допомоги інфекційним хворим, кабінету інфекційних захворювань.	1
Загальні питання інфекційних хвороб		
3.	Загальні принципи і методи діагностики інфекційних хвороб. Анамнез та епідеміологічний анамнез. Клінічна діагностика. Використання лабораторних методів дослідження. Методи інструментального дослідження та їх оцінка. Принципи формування діагнозу.	4
4.	Загальні підходи до терапії інфекційних хворих на догоспітальному та госпітальному етапах. Принципи етіотропної терапії. Антибіотикорезистентність і шляхи її подолання. Засоби патогенетичної терапії.	4
5.	Загальні підходи до реабілітації та диспансеризації хворих на інфекційні захворювання. Принципи реабілітації, диспансеризації хворих на інфекційні захворювання. Функції та організація роботи лікаря КІЗу. Особливості спостереження за особами із «декретованого контингенту». Принципи профілактики інфекційних хвороб.	2
Імунопрофілактика інфекційних хвороб		
6.	Теоретичні основи імунопрофілактики. Види імунопрофілактики. Види вакцинації. Класифікація препаратів для імунопрофілактики та вимоги до них. Календар профілактичних щеплень в Україні. Протипоказання до проведення імунопрофілактики (вакцинації).	2
7.	Побічні реакції вакцинації. Профілактика поствакцинальних реакцій і ускладнень. Організація та проведення імунопрофілактики в Україні. Особливості проведення імунопрофілактики в осіб з порушенням стану здоров'я та при особливих станах. Оцінювання ефективності імунопрофілактики.	2
Основні симптоми та синдроми при інфекційних хворобах		
8.	Семіотика інфекційних хвороб. Поняття термінів «симптом» і «синдром». Синдром діареї. Дегідратаційний синдром. Діарея мандрівників.	2
9.	Синдром жовтяниці. Гепатолієнальний синдром. Артралгічний синдром.	2
10.	Респіраторний синдром. Синдром лімфаденопатії.	2
11.	Залік з курсів «Організація надання допомоги інфекційним хворим в Україні», «Загальні питання інфекційних хвороб», «Імунопрофілактика інфекційних хвороб», «Основні клінічні симптоми та синдроми при інфекційних хворобах»	2
12.	Базовий контроль знань	2
Інфекції та інвазії з переважно фекально-оральним механізмом зараження		
13.	Черевний тиф: етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
14.	Паратифи А, В, С.	1
15.	Сальмонельоз.	2
16.	Харчові токсикоінфекції.	2
17.	Ешерихіози. Діарея мандрівників.	1

18.	Кампілобактеріоз.	1
19.	Шигельоз.	2
20.	Кишковий ерсиніоз.	2
21.	Псевдотуберкульоз.	1
22.	Вірусні діареї.	2
23.	Ботулізм: етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
24.	Амебіаз.	2
25.	Лямбліоз.	1
26.	Криптоспоридіоз.	1
27.	Гельмінтози. Нематодози. Ентеробіоз. Аскаридоз. Трихоцефальоз.	2
28.	Трихінельоз.	2
29.	Цестодози. Теніаринхоз. Теніоз. Цистицеркоз.	2
30.	Цестодози. Гіменолепідоз. Дифілоботріоз.	2
31.	Трематодози. Опісторхоз. Фасціольоз. Клонорхоз.	2
Вірусні гепатити		
32.	Анатомо-фізіологічні особливості печінки і жовчних шляхів. Структура і функції печінки. Обмін білірубіну та його порушення. Патоморфологія печінки.	1
33.	Методи діагностики, що використовуються для обстеження хворих на вірусні гепатити.	1
34.	Класифікація вірусних гепатитів. Етіологія та епідеміологія вірусних гепатитів А, В, D, С, Е.	1
35.	Патогенез вірусних гепатитів А, В, D, С, Е.	1
36.	Клінічні особливості перебігу гострих вірусних гепатитів.	2
37.	Диференційна діагностика вірусних гепатитів.	1
38.	Наслідки вірусних гепатитів.	1
39.	Принципи лікування гострих вірусних гепатитів.	1
40.	Принципи лікування хронічних вірусних гепатитів.	1
41.	Диференційна діагностика жовтяниць. Надпечінкові жовтяниці.	1
42.	Диференційна діагностика жовтяниць. Паренхіматозні жовтяниці.	1
43.	Диференційна діагностика жовтяниць. Механічні (обтураційні) жовтяниці.	1
44.	Жовтяниці у вагітних: класифікація, етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	1
45.	Реабілітація та диспансеризація хворих на вірусні гепатити.	1
46.	Профілактика вірусних гепатитів.	1
Інфекційні хвороби з повітряно-краплинним шляхом передачі		
47.	Грип: етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
48.	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Парагрип.	1
49.	Респіраторно-синцитіальна інфекція.	1
50.	Аденовірусна інфекція.	2
51.	Риновірусна інфекція, реовірусна інфекція.	1
52.	Бокавірусна інфекція. Метапневмовірусна інфекція.	1
53.	Коронавірусна інфекція. Тяжкий гострий респіраторний синдром (SARS), Близькосхідний респіраторний синдром (MERS), нова коронавірусна хвороба (COVID-19).	2
54.	Атипові пневмонії. Респіраторний мікоплазмоз.	1

55.	Респіраторні хламідіози: орнітоз.	1
56.	Легіонельоз.	1
57.	Герпесвірусні інфекції. Захворювання, спричинені вірусами простого герпесу (HSV-1/2).	2
58.	Вітряна віспа.	1
59.	Захворювання, спричинені вірусом Епштейна-Барр (EBV-інфекція).	2
60.	Проміжний контроль	1
Усього		93

Тематичний план семінарських занять для лікарів-інтернів 2-го року навчання спеціальності «Інфекційні хвороби»

№ з/п	Тема	Кількість годин
<i>Інфекційні хвороби з повітряно-краплинним шляхом передачі (продовження)</i>		
1.	Цитомегаловірусна інфекція (CMV).	2
2.	Раптова екзантема (HHV-6).	1
3.	Синдром хронічної втоми (HHV-7).	1
4.	Тонзиліт (ангіна).	2
5.	Дифтерія. Етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	2
6.	Дифтерія. Ускладнення.	1
7.	Дифтерія. Диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	1
8.	Скарлатина.	1
9.	Кір.	2
10.	Краснуха.	1
11.	Епідемічний паротит.	2
12.	Кашлюк.	2
<i>Трансмісивні інфекції та інвазії</i>		
13.	Рикетсіози. Епідемічний висипний тиф. Хвороба Брілла.	2
14.	Ендемічний (щурячий) висипний тиф.	1
15.	Кліщовий пароксизмальний рикетсіоз.	1
16.	Марсельська гарячка. Везикульозний рикетсіоз.	1
17.	Північно-азіатський кліщовий рикетсіоз. Гарячка цуцугамуші.	1
18.	Бартонельози. Хвороба Карріона. Волинська гарячка. Хвороба від котячих подряпин.	1
19.	Системний кліщовий бореліоз.	1
20.	Ерліхіози. Гранулоцитарний анаплазмоз людини. Моноцитарний ерліхіоз людини.	1
21.	Малярія. Диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація. Ускладнення.	1
22.	Лейшманіози.	2
23.	Бабезіоз.	1
24.	Гельмінтози. Дирофіляріоз. Філяріози.	1
<i>Зоонозні інфекції та інвазії</i>		
25.	Бруцельоз.	2
26.	Сибірка.	2
27.	Туляремія.	1

28.	Лептоспіроз.	2
30.	Ку-гарячка (коксіельоз).	1
31.	Токсоплазмоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	1
32.	Токсоплазмоз. Діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	2
33.	Геморагічна гарячка Крим-Конго.	1
34.	Омська геморагічна гарячка. Гарячка денге.	1
35.	Хантавірусна інфекція. Геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Хантавірусний кардіопульмональний синдром.	1
Ранові інфекційні хвороби		
36.	Лепра. Паравакцина.	2
37.	Бешиха.	2
38.	Еризипелоїд.	1
39.	Правець.	2
40.	Сказ. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
41.	Сказ. Диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	1
Особливо небезпечні інфекційні хвороби, карантинні інфекції		
42.	Холера.	2
43.	Чума.	2
44.	Геморагічна гарячка Ебола.	2
45.	Жовта гарячка.	2
46.	Натуральна та зоонозна мавп'яча віспи.	2
Сепсис		
47.	Сепсис. Етіологія та патогенез. Проблеми резистентності та полірезистентності.	1
48.	Сепсис. Клінічні прояви сепсису: ураження органів та систем. Класифікація сепсису. Клініко-патогенетичні форми хвороби. Основні симптоми захворювання.	1
49.	Сепсис. Лікування.	2
50.	Проміжний контроль.	1
ВІЛ-інфекція, мікози		
51.	ВІЛ-інфекція. Патогенез. Стадії і клінічні прояви.	1
52.	Діагностика ВІЛ-інфекції та опортуністичних інфекцій та інвазій.	2
53.	Лікування ВІЛ-інфекції та опортуністичних інфекцій та інвазій.	2
54.	ВІЛ-інфекція у вагітних.	1
55.	Мікози. Кандидоз. Аспергільоз. Криптококоз. Гістоплазмоз.	2
56.	Залік з курсів «Сепсис», «ВІЛ-інфекція», «Мікози».	2
Нейроінфекції та інфекції з переважним ураженням нервової системи, пріонові хвороби		
57.	Менінгококова інфекція.	2
58.	Пневмококова інфекція.	1
59.	Поліомієліт.	1
60.	Ентеровірусні захворювання Коксакі та ЕСНО.	2
61.	Кліщовий енцефаліт.	2
62.	Пріонові хвороби.	2
63.	Залік з курсів «Нейроінфекції та інфекції з переважним ураженням нервової системи» та «Пріонові хвороби».	2

Невідкладна допомога та інтенсивна терапія в клініці інфекційних хвороб		
64.	Дегідратаційний шок.	1
65.	Анафілактичний шок.	1
66.	Інфекційно-токсичний (септичний) шок.	1
67.	ДВЗ-синдром. Гостра наднирковозалозова недостатність.	1
68.	Гостра печінкова енцефалопатія.	1
69.	Гостра ниркова недостатність.	1
70.	Гостра дихальна недостатність. набряк легень.	1
71.	Порушення трахеобронхіальної прохідності. Гострий респіраторний дистрес-синдром у дорослих.	1
72.	Набряк-набухання головного мозку.	1
73.	Коматозні стани.	1
74.	Залік з курсу «Невідкладна допомога та інтенсивна терапія в клініці інфекційних хвороб».	2
75.	Співбесіда.	4
Усього		109

Тематичний план практичних занять для лікарів-інтернів 1-го року навчання спеціальності «Інфекційні хвороби»

№ з/п	Тема	Кількість годин
Організація надання допомоги інфекційним хворим в Україні		
1.	Основи законодавства про охорону здоров'я та директивні документи, що визначають діяльність органів і закладів охорони здоров'я. Організація інфекційної служби і основні напрямки боротьби з інфекційними хворобами в сучасних умовах.	2
2.	Принципи організації стаціонарної допомоги інфекційним хворим. Принципи організації амбулаторно-поліклінічної допомоги інфекційним хворим, кабінету інфекційних захворювань.	2
Загальні питання інфекційних хвороб		
3.	Поняття про інфекційний процес. Збудники інфекційних захворювань. Класифікація інфекційних захворювань. Загальні епідеміологічні аспекти інфекційної патології. Неспецифічні механізми резистентності організму. Клінічні аспекти імунології.	6
4.	Загальні принципи і методи діагностики інфекційних хвороб. Анамнез та епідеміологічний анамнез. Клінічна діагностика. Використання лабораторних методів дослідження. Методи інструментального дослідження та їх оцінка. Принципи формування діагнозу.	4
5.	Загальні підходи до терапії інфекційних хворих на догоспітальному та госпітальному етапах. Принципи етіотропної терапії. Антибіотикорезистентність і шляхи її подолання. Засоби патогенетичної терапії.	4
6.	Ускладнення застосування лікарських препаратів у практиці лікаря-інфекціоніста. Медикаментозна хвороба: класифікація, патогенез та клініка різних форм, діагностика, лікування, профілактика.	2
7.	Загальні підходи до реабілітації та диспансеризації хворих на інфекційні захворювання. Принципи реабілітації, диспансеризації хворих на інфекційні захворювання. Функції та організація роботи лікаря КІЗу. Особливості спостереження за особами із «декретованого контингенту». Принципи профілактики інфекційних хвороб.	4

8.	Неспецифічна профілактика інфекційних хвороб. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль. Дезінфекція. Методи та засоби дезінфекції в осередку інфекційних хвороб. Методи та засоби дезінфекції в інфекційних стаціонарах. Профілактика внутрішньолікарняного інфікування. Методи та засоби дезінфекції при особливо небезпечних інфекціях. Дезінсекція та дератизація.	6
Імунопрофілактика інфекційних хвороб		
9.	Теоретичні основи імунопрофілактики. Види імунопрофілактики. Види вакцинації. Класифікація препаратів для імунопрофілактики та вимоги до них. Календар профілактичних щеплень в Україні. Протипоказання до проведення імунопрофілактики (вакцинації).	2
10.	Побічні реакції вакцинації. Профілактика поствакцинальних реакцій і ускладнень. Організація та проведення імунопрофілактики в Україні. Особливості проведення імунопрофілактики в осіб з порушенням стану здоров'я та при особливих станах. Оцінювання ефективності імунопрофілактики.	4
Основні симптоми та синдроми при інфекційних хворобах		
11.	Семіотика інфекційних хвороб. Поняття термінів «симптом» і «синдром». Синдром діареї. Дегідратаційний синдром. Діарея мандрівників.	6
12.	Типи та диференційна діагностика гарячок. Екзантеми та енантеми. Інтоксикаційний синдром. Міалгії.	4
13.	Менінгеальний і судомний синдроми.	4
14.	Жовтяничний синдром. Гепатолісепальний синдром. Артралгічний синдром.	6
15.	Респіраторний синдром. Синдром лімфаденопатії.	4
Інфекції та інвазії з переважно фекально-оральним механізмом зараження		
16.	Черевний тиф: етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	6
17.	Черевний тиф: диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	6
18.	Паратифи А, В, С.	1
19.	Сальмонельоз.	4
20.	Харчові токсикоінфекції.	4
21.	Ешерихіози. Діарея мандрівників.	2
22.	Кампілобактеріоз.	2
23.	Шигельоз.	6
24.	Кишковий ґрсиніоз.	4
25.	Псевдотуберкульоз.	1
26.	Вірусні діареї.	4
27.	Ботулізм: етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	4
28.	Ботулізм: диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	6
29.	Амебіаз.	4
30.	Балантидіаз.	2
31.	Лямбліоз.	2
32.	Криптоспоридіоз.	2

33.	Гельмінтози. Нематодози. Ентеробіоз. Аскаридоз. Трихоцефальоз.	4
34.	Стронгілоїдоз. Анкілостомідоз.	2
35.	Трихінельоз.	4
36.	Дирофіляріоз. Філяріози.	2
37.	Цестодози. Теніаринхоз. Теніоз. Цистицеркоз.	4
38.	Цестодози. Гіменолепідоз. Дифілоботріоз.	4
39.	Ехінококоз.	2
40.	Трематодози. Опісторхоз. Фасціольоз. Клонорхоз.	6
41.	Трематодози. Шистосомози. Парагоніmoz.	4
42.	Залік с курсу «Інфекції та інвазії з переважно фекально-оральним механізмом зараження».	2
Вірусні гепатити		
43.	Методи діагностики, що використовуються для обстеження хворих на вірусні гепатити.	4
44.	Класифікація вірусних гепатитів. Етіологія та епідеміологія вірусних гепатитів А, В, D, С, Е.	2
45.	Патогенез вірусних гепатитів А, В, D,С, Е.	2
46.	Клінічні особливості перебігу гострих вірусних гепатитів.	4
47.	Клінічні особливості перебігу хронічних вірусних гепатитів. Мікст-гепатити.	4
48.	Діагностика вірусних гепатитів.	4
49.	Диференційна діагностика вірусних гепатитів.	4
50.	Наслідки вірусних гепатитів.	2
51.	Принципи лікування гострих вірусних гепатитів.	2
52.	Принципи лікування хронічних вірусних гепатитів.	2
53.	Диференційна діагностика жовтяниць. Надпечінкові жовтяниці.	2
54.	Диференційна діагностика жовтяниць. Паренхіматозні жовтяниці.	2
55.	Диференційна діагностика жовтяниць. Механічні (обтураційні) жовтяниці.	2
56.	Жовтяниці у вагітних: класифікація, етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	4
57.	Реабілітація та диспансеризація хворих на вірусні гепатити.	2
58.	Профілактика вірусних гепатитів.	2
59.	Залік з курсу «Вірусні гепатити».	2
Інфекційні хвороби з повітряно-краплинним шляхом передачі		
60.	Грип: етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	4
61.	Грип: диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	6
62.	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Парагрип.	2
63.	Респіраторно-синцитіальна інфекція.	2
64.	Аденовірусна інфекція.	4
65.	Риновірусна інфекція, реовірусна інфекція.	6
66.	Коронавірусна інфекція. Тяжкий гострий респіраторний синдром (SARS), Близькосхідний респіраторний синдром (MERS), нова коронавірусна хвороба (COVID-19).	6
67.	Атипові пневмонії. Респіраторний мікоплазмоз.	4
68.	Респіраторні хламідіози: орнітоз.	2
69.	Легіонельоз.	4

70.	Пневмоцистоз.	1
71.	Герпесвірусні інфекції. Захворювання, спричинені вірусами простого герпесу (HSV-1/2).	6
72.	Вітряна віспа.	5
73.	Оперізувальний герпес.	2
74.	Захворювання, спричинені вірусом Епштейна-Барр (EBV-інфекція).	4
75.	Проміжний контроль	1
Усього		259

Тематичний план практичних занять для лікарів-інтернів 2-го року навчання спеціальності «Інфекційні хвороби»

№ з/п	Тема	Кількість годин
<i>Інфекційні хвороби з повітряно-краплинним шляхом передачі (продовження)</i>		
1.	Цитомегаловірусна інфекція (CMV).	6
2.	Раптова екзантема (HHV-6).	2
3.	Синдром хронічної втоми (HHV-7).	2
4.	Саркома Капоші (HHV-8).	2
5.	Тонзиліт (ангіна).	4
6.	Дифтерія. Етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	4
7.	Дифтерія. Ускладнення.	2
8.	Дифтерія. Диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	4
9.	Скарлатина.	5
10.	Кір.	6
11.	Краснуха.	5
12.	Епідемічний паротит.	6
14.	Кашлюк.	6
15.	Паракашлюк.	6
16.	Парвовірусна інфекція.	6
17.	Залік з курсу «Інфекційні хвороби з повітряно-краплинним шляхом передачі».	2
<i>Трансмісивні інфекції та інвазії</i>		
18.	Рикетсіози. Епідемічний висипний тиф. Хвороба Брілла.	2
19.	Ендемічний (щурячий) висипний тиф.	4
20.	Кліщовий пароксизмальний рикетсіоз.	2
21.	Марсельська гарячка. Везикульозний рикетсіоз.	4
22.	Північно-азіатський кліщовий рикетсіоз. Гарячка цуцугамуші.	2
23.	Бартонельози. Хвороба Карріона. Волинська гарячка. Хвороба від котячих подряпин.	5
24.	Системний кліщовий бореліоз.	4
25.	Ерліхіози. Гранулоцитарний анаплазмоз людини. Моноцитарний ерліхіоз людини.	2
26.	Малярія. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	6
27.	Малярія. Диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація. Ускладнення.	5
28.	Лейшманіози.	6
29.	Трипаносомози. Африканський трипаносомоз. Американський трипаносомоз.	6

30.	Бабезіоз.	2
31.	Гельмінтози. Дирофіляріоз. Філяріози.	2
32.	Залік з курсу «Трансмісивні інфекції та інвазії».	2
Зоонозні інфекції та інвазії		
33.	Бруцельоз.	4
34.	Сибірка.	4
35.	Туляремія.	5
36.	Лептоспіроз.	6
37.	Ку-гарячка (коксіельоз).	2
38.	Токсоплазмоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	2
39.	Токсоплазмоз. Діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	6
40.	Геморагічна гарячка Крим-Конго.	2
41.	Омська геморагічна гарячка. Гарячка денге.	2
42.	Хантавірусна інфекція. Геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Хантавірусний кардіопульмональний синдром.	5
43.	Москїтна гарячка. Геморагічна гарячка долини Рїфт-Валлі.	2
44.	Ящура.	2
45.	Сап. Меліоїдоз.	4
46.	Залік з курсу «Зоонозні інфекції та інвазії».	2
Ранові інфекційні хвороби		
47.	Лепра. Паравакцина.	2
48.	Бешиха.	6
49.	Еризипелоїд.	5
50.	Правець.	6
51.	Сказ. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
52.	Сказ. Диференційна діагностика, принципи лікування, профілактика та диспансеризація.	5
Особливо небезпечні інфекційні хвороби, карантинні інфекції		
53.	Холера.	6
54.	Чума.	4
55.	Геморагічна гарячка Ебола.	2
56.	Геморагічна гарячка Ласса та Марбург.	2
57.	Жовта гарячка.	4
58.	Натуральна та зоонозна мавп'яча віспа.	4
59.	Залік з курсів «Ранові інфекційні хвороби» та «Особливо небезпечні інфекційні хвороби, карантинні інфекції».	2
Сепсис		
60.	Сепсис. Етіологія та патогенез. Проблеми резистентності та полірезистентності.	2
61.	Сепсис. Клінічні прояви сепсису: ураження органів та систем. Класифікація сепсису. Клініко-патогенетичні форми хвороби. Основні симптоми захворювання.	2
62.	Синдром поліорганної недостатності та його клінічні прояви. Сучасні критерії діагностики сепсису.	2
63.	Сепсис. Лікування.	2
64.	Проміжний контроль	1
ВІЛ-інфекція, мікози		

65.	ВІЛ-інфекція. Етіологія ВІЛ-інфекції. Епідеміологія ВІЛ-інфекції. Нормативно-правові документи, що регламентують боротьбу з ВІЛ-інфекцією.	2
66.	ВІЛ-інфекція. Патогенез. Стадії і клінічні прояви.	5
67.	СНІД-асоційовані інфекції та інвазії. Вірусні та бактеріальні інфекції.	2
68.	СНІД-асоційовані інфекції та інвазії. Паразитарні та грибові захворювання.	2
69.	Діагностика ВІЛ-інфекції та опортуністичних інфекцій та інвазій	2
70.	Лікування ВІЛ-інфекції та опортуністичних інфекцій та інвазій.	2
71.	ВІЛ-інфекція у вагітних.	1
72.	Профілактика ВІЛ-інфекції.	4
73.	Мікози. Кандидоз. Аспергільоз. Криптококоз. Гістоплазмоз.	2
Нейроінфекції та інфекції з переважним ураженням нервової системи, пріонові хвороби		
74.	Менінгококова інфекція.	4
75.	Пневмококова інфекція.	5
76.	Поліомієліт.	5
77.	Ентеровірусні захворювання Коксакі та ЕСНО.	6
78.	Кліщовий енцефаліт.	2
79.	Японський енцефаліт.	4
80.	Гарячка Західного Нілу.	4
81.	Пріонові хвороби.	2
Невідкладна допомога та інтенсивна терапія в клініці інфекційних хвороб		
82.	Дегідратаційний шок.	4
83.	Анафілактичний шок.	2
84.	Інфекційно-токсичний (септичний) шок.	2
85.	ДВЗ-синдром. Гостра наднирковозалозова недостатність.	2
86.	Гостра печінкова енцефалопатія.	4
87.	Гостра ниркова недостатність.	2
88.	Гостра дихальна недостатність. Набряк легень.	2
89.	Порушення трахеобронхіальної прохідності. Гострий респіраторний дистрес-синдром у дорослих.	4
90.	Набряк-набухання головного мозку.	2
91.	Коматозні стани.	2
92.	Іспит з оволодіння практичними навичками.	2
Усього		311

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики після проходження інтернатури лікар-інтерн має знати:

- чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я;
- основи права в медицині;
- організацію медичної допомоги інфекційним хворим, в тому числі швидкої і невідкладної;
- права, обов'язки та відповідальність лікаря-інфекціоніста;
- загальну патологію інфекцій, закономірності розвитку інфекційного процесу, механізми імунітету та алергії, вікові особливості;
- сучасну еволюцію і зміну структури інфекційних хвороб;
- епідемічний процес, його особливості, ланки;
- сучасну класифікацію інфекційних хвороб;
- повільні інфекції;

- хвороби, на які поширюються «Міжнародні медико-санітарні правила» («особливо небезпечні», карантинні, конвенційні хвороби);
- патогенез і клініку інфекційної патології;
- сучасні методи профілактики, діагностики, диференційної діагностики, специфічної, неспецифічної, патогенетичної терапії, реабілітації та диспансеризації;
- лікування невідкладних станів при інфекційних захворюваннях;
- методи дослідження, загальні і спеціальні;
- основи фармакотерапії, дієтотерапії, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування;
- організацію проведення щеплень, протиепідемічних заходів;
- методи визначення непрацездатності, терміну карантину;
- роботу лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії;
- правила оформлення медичної документації;
- передові інформаційні та Інтернет технології;
- сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики після проходження інтернатури лікар-інтерн має вміти:

- керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію медичної допомоги інфекційним хворим;
- надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим з інфекційною патологією, в тому числі швидко і невідкладну;
- застосовувати сучасні методи дослідження, діагностики, лікування інфекційних хвороб;
- здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів;
- проводити протиепідемічні та профілактичні заходи;
- працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою;
- організовувати і проводити консультації хворих;
- дотримуватися принципів медичної деонтології;
- керувати роботою середнього медичного персоналу;
- планувати роботу і проводити аналіз її результатів;
- вести лікарську документацію;
- брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення;
- постійно удосконалювати свій професійний рівень.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЛІКАРЯ-ІНФЕКЦІОНІСТА

Практичні навички	Рівень оволодіння*
Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C
Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C
Визначати та обґрунтовувати синдромальний діагноз	C
Визначати та обґрунтовувати попередній клінічний, супутній діагнози	C
Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C
Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C
Проводити диференційний діагноз	C
Визначати необхідність госпіталізації	C
Оформляти медичну документацію (історія хвороби, екстрене повідомлення, статистичний талон, речова квитанція, виписка з історії хвороби тощо)	D
Організовувати та вести осередок інфекції вдома	C

Визначати заключний діагноз	C
Призначати лікування інфекційному хворому: дієтотерапія, етіотропне, специфічне, патогенетичне, симптоматичне	C
Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудову експертизу	B
Визначати показання та протипоказання до проведення профілактичних щеплень	C
Уведення антитоксичних сироваток і імуноглобулінів	C
Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі, випорожнень (копрограм)	C
Оцінювати результати біохімічних досліджень	C
Оцінювати результати бактеріологічного дослідження випорожнень, блювотних мас, крові, сечі, жовчі	C
Оцінювати результати паразитоскопічного дослідження випорожнень, жовчі (протозоози, гельмінтози), зокрема овогельмінтоскопії	B
Оцінювати результати серологічних досліджень	C
Оцінювати результати ультразвукового дослідження	B
Оцінювати результати електрокардіографічного дослідження	B
Оцінювати результати променевих методів дослідження	C
Внутрішньовенне введення лікарських засобів	D
Узяття матеріалу (випорожнення, сеча, жовч, кров) для бактеріологічного дослідження	D
Узяття крові для серологічного дослідження	D
Промивання шлунка та кишечника	C
Дуоденальне та шлункове зондування	C
Проведення внутрішньошкірної алергічної проби	C
Проведення ректороманоскопії	C
Катетеризація сечового міхура	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при дегідратаційному шоці	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при септичному шоці	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при анафілактичному шоці	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при кишковій кровотечі	C
Оцінювати результати серологічних досліджень, зокрема імуноферментного аналізу, полімеразної ланцюгової реакції, зокрема в режимі реального часу	C
Оцінювати результати ультразвукового дослідження, зокрема еластографії печінки	B
Оцінювати результати методів експрес-діагностики	D
Застосовувати клінічні калькулятори онлайн, зокрема для діагностики цирозу печінки (за індексом APRI та ін.), розрахунку швидкості клубочкової фільтрації, або кліренсу креатиніну, (за формулою Cockcroft-Gault) тощо	D
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при печінковій комі	B
Здійснювати диспансерний нагляд за реконвалесцентами	C
Надавати рекомендації під час виписки щодо режиму та дієти	C
Оцінювати результати клінічного аналізу ліквору, мокротиння	C
Оцінювати результати бактеріологічного дослідження мокротиння, крові, сечі, ліквору, слизу з ротоглотки, зокрема мазок на збудника дифтерії	C
Узяття матеріалу (кров, змиви-відбитки слизової оболонки носоглотки) для бактеріологічного та вірусологічного досліджень	D

Застосовувати швидкі тести для діагностики грипу, коронавірусної хвороби, зокрема швидкий тест на визначення антигену SARS-CoV-2	D
Узяття матеріалу зі слизової оболонки мигдаликів і носа для бактеріоскопічного та бактеріологічного дослідження на дифтерію	D
Проведення спинномозкової пункції	C
Проведення плевральної пункції	B
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при набряку легень	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при набряку гортані	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострій дихальній недостатності	C
Надавати невідкладну допомогу при гіпертермії	C
Проведення штучного дихання методом «рот у рот»	C
Проведення конікотомії	B
Проведення огляду ЛОР-органів	C
Наглядати за осередком інфекції вдома	C
Оцінювати результати паразитоскопічного дослідження (товста крапля крові, мазок крові)	C
Приготування товстої краплі крові, мазка крові, дослідження їх на збудника малярії	C
Визначення групи крові за системою АВО, резус-фактора	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при малярійній комі	B
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострому внутрішньосудинному гемолізі	B
Діагностувати та надавати допомогу при гострій нирковій недостатності	C
Діагностувати та надавати допомогу при геморагічному синдромі (ДВЗ-синдром)	C
Діагностувати та надавати допомогу при уремичній комі	B
Діагностувати та надавати допомогу при судомному синдромі	C
Проводити закритий масаж серця	C
Одягати протичумний костюм	D
Проводити екстрену профілактику, зокрема холери	D
Відбирати проби для дослідження на холеру	D
Діагностувати та надавати допомогу при гострій наднирковій недостатності	C
Діагностувати та надавати допомогу при мозковій комі	B
Діагностувати та надавати допомогу при набряку-набуханні головного мозку	C
Проводити передтестове консультування	D
Отримувати інформовану згоди пацієнта	D
Проводити післятестове консультування	D
Застосовувати швидкі тести для діагностики ВІЛ-інфекції	D
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострій серцевій недостатності	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострій судинній недостатності	C
Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при комах: печінковій, малярійній, мозковій, уремичній, діабетичній	B

Примітка: * – А: має знання, описує. В: виконує, керує, демонструє під наглядом. С: виконує, керує, демонструє самостійно. D: вчить або контролює інших у виконанні, управлінні,

демонстрації.